

Implikácie 489 plenárneho zasadania Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) pre Centrum sociálneho dialógu (CSD)¹

Viac na <http://www.iz.sk/sk/projekty/ecosoc>

V poradí 489. plenárne zasadanie Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru sa uskutočnilo v Bruseli v dňoch 16. a 18. apríla 2013. Bolo riadnym zasadáním jeho XIV. funkčného obdobia. Konalo sa v polovici predmetného funkčného obdobia a na jeho programe bolo aj obsadenie funkcií na druhú polovicu funkčného obdobia. Bolo rozhodnuté o začiatku nových prác a boli prijaté rozpracované stanoviská. V ďalšom je čo najstručnejší prehľad nových, prebiehajúcich a ukončených prác EHSV, viažucich sa k sociálnemu dialógu na Slovensku. V texte sú uvádzané čísla dokumentov a názvy v neskrátenej podobe, umožňujúce jednoduché vyhľadanie príslušných databázach.

1. Nové práce

Reagujú na súdobé návrhy Európskej komisie predložené do európskeho legislatívneho procesu. Celkom bolo rozhodnuté o 25 nových prácach z ktorých so sociálnym dialógom súvisia tieto:

1. ECO/348 : Ex ante koordinácia hlavných reforiem hospodárskej politiky.
2. ECO/348 : Zavedenie nástroja konvergenie a konkurencieschopnosti.
3. SOC/485 : Spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde námorného a rybného hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (zmena návrhu Komisie COM(2012) 496).
4. Európsky sociálny fond a zrušenie nariadenia Rady (ES) č. 1081/2006 (zmena návrhu Komisie COM(2011) 607 final/2).
5. SOC/484 : Podmienky vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely výskumu, štúdiá, výmen žiakov, plateného a neplateného odborného vzdelávania, dobrovoľníckej služby a činnosti aupair.

¹ Spracované v rámci Centra sociálneho dialógu v apríli 2013 Viliamom Páleníkom.

6. SOC/479 : Inkluzívnejšie občianstvo otvorené pre prisťahovalcov (stála študijná skupina „Prisťahovalectvo a integrácia“) (stanovisko z vlastnej iniciatívy).
7. TEN/522 : Budúcnosť zachytávania a ukladania CO2 v Európe (oznámenie).
8. NAT/603 : Medzinárodná dohoda o zmene klímy, ktorá sa má prijať v roku 2015: utváranie medzinárodnej politiky v oblasti klímy po roku 2020 (oznámenie).

2. Vystúpenia hostí

Na plenárnom zasadaní EHSV nevystúpili hostia s rozpravou. Dôvodom bolo obnovenie obsadenia funkcií na druhú polovicu XIV funkčného obdobia.

Ukončilo sa funkčné obdobie odchádzajúceho predsedu Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru Príhovory pri príležitosti ukončenia funkčného obdobia a zhodnotenie dosiahnutých výsledkov (streda 17. apríla 2013 od 9.00 hod.):

- príhovor podpredsedníčky pani Anny Marie DARMANIN
- príhovor podpredsedu pána Jaceka KRAWCZYKA
- príhovor predsedu pána Staffana NILSSONA

Na plenárnom zasadaní bolo zvolené predsedníctvo Výboru v tomto zložení:

Priezvisko a meno	Skupina	Krajina	Poznámka
ABELTINA Ariadna	GR II	LV	
ALMEIDA FREIRE Pedro Augusto	GR I	PT	
ATTARD Grace	GR III	MT	
BUFFETAUT Stéphane	GR I	FR	Prezident sekcie TEN
CEDRONE Carmelo	GR II	IT	
DANDEA Petru Sorin	GR II	RO	
DASSIS Georgios	GR II	EL	Predseda GR II
DITTMANN Bernd	GR I	DE	
FEDERSPIEL Benedicte	GR III	DK	
JAHIER Luca	GR III	IT	Predseda GR III
JASINSKI Tomasz	GR II	PL	
KALLIO Seppo	GR III	FI	
KINAHAN Sally Anne	GR II	IE	
KRAWCZYK Jacek	GR I	PL	Predseda GRI
LYTRAS Michalis	GR III	CY	
MACIULEVICIUS Mindaugas	GR III	LT	
MALOSSE Henri	GR I	FR	Prezident Výboru
METZLER Arno	GR III	DE	
MEYNENT Denis	GR II	FR	
MORDANT André	GR II	BE	
MORRICE Jane	GR III	UK	Viceprezidentka Výboru

O'NEILL Maureen	GR III UK	Prezidentka sekcie SOC
ORAVEC Ján	GR I SK	
PÄÄRENDSON Eve	GR I EE	
REALE Maurizio	GR I IT	
SIECKER Martin	GR II NL	Prezident sekcie INT
SIGMUND Anne-Marie	GR III AT	
SLAVOVA Dilyana	GR III BG	Prezidentka sekcie NAT
SVENSSON Erik	GR I SE	
TRIAS PINTÓ Carlos	GR III ES	Prezident CCMI
VAN IERSEL Joost	GR I NL	Prezident ECO
VARDAKASTANIS Ioannis	GR III EL	
VÉRTES János	GR I HU	
WALKER SHAW Kathleen	GR II UK	
WILMS Hans-Joachim	GR II DE	Viceprezident Výboru
ZBORIL Josef	GR I CZ	
ZEEB Christophe	GR I LU	
ZORKO Andrej	GR II SI	
ZUFIAUR NARVAIZA José María	GR II ES	Prezident sekcie REX

Vo štvrtok 18. apríla 2013 sa uskutočnilo od 9.00 ustanovenie novozvolených funkcionárov do funkcií:

Úvodný príhovor nestupujúceho predsedu výboru.

Prejavy predsedov skupín a podpredsedov výboru.

Videoklip.

Prejav predsedu výboru.

Prejavy významných hostí.

Tieto prejavy mali slávnostný charakter a so slovenským sociálnym dialógom mali len nepriamu súvislosť.

3. Prebiehajúce práce

Za najdôležitejšie prebiehajúce práce možno aj v tomto mesiaci považovať *ECO/334 - Budúcnosť eura*.

4. Ukončené práce

Zo stanovísk schválených na predmetnom plenárnom zasadnutí Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru sú pre Centrum sociálneho dialógu relevantné tieto:

1. ECO/341 **Boj proti daňovým podvodom a daňovým únikom** (oznámenie) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Akčný plán na posilnenie boja proti daňovým podvodom a daňovým únikom. COM(2012) 722 final CESE 101/2013 fin. Spravodajca: Petru Sorin DANDEA (sk. II – RO).

EHSV privítal plán, ktorý predložila Komisia, a podporil jej úsilie nájsť konkrétne riešenia na znižovanie počtu daňových podvodov a daňových únikov. Výbor však zostal skeptický, pokiaľ ide o realizáciu niektorých navrhovaných opatrení vzhľadom na mnohé súčasné rozdiely medzi členskými štátmi, v dôsledku ktorých sa rozhodnutia na úrovni Rady prijímajú pomaly. EHSV privítal návrhy Komisie zahrnúť na čiernu listinu štáty, ktoré fungujú ako daňové raje a nerešpektujú zásady dobrej daňovej správy, a žiada, aby sa na úrovni EÚ vymedzili spoločné kritériá, na základe ktorých bude možné určiť tieto štáty alebo regióny, pričom je potrebné zabrániť tomu, aby sa tieto kritériá uplatňovali nerovnomerne na vnútroštátnej úrovni. Uvádžanie štátov na čiernej listine by sa nemalo vzťahovať len na tretie štáty, ale aj na územia alebo jurisdikcie niektorých členských štátov alebo spoločnosti, ktoré pôsobia na týchto územiach. Výbor vo svojom stanovisku okrem iného navrhol doplniť návrhy týkajúce sa zahrnutia na čiernu listinu o sankcie pre spoločnosti vrátane ich vylúčenia z verejného obstarávania a odmietnutia poskytnúť finančné prostriedky EÚ alebo štátnu pomoc. Výbor uznal úsilie Komisie viesť rokovania o dohodách o dobrej správe v daňovej oblasti so štátmi susediacimi s EÚ. EHSV privítal aj rozhodnutie Komisie preskúmať možnosť zaviesť európske daňové identifikačné číslo (DIČ).

2. CCM/105 **Technické textilie: hybná sila rastu** (stanovisko z vlastnej iniciatívy) CESE 1966/2012 fin. Spravodajkyňa: Emmanuelle BUTAUD-STUBBS (sk. I – FR) Pomocná spravodajkyňa: Ingeborg NIESTROY (kat. 3 – DE).

Pojem technické textilie sa vymedzuje ako textilné vlákna, materiály a podporné materiály, ktoré spĺňajú skôr technické než estetické kritériá, aj keď pre niektoré trhy, ako napríklad pracovné odevy alebo športové potreby, sa spĺňajú obidva druhy kritérií. Technické textilie predstavujú funkčnú odpoveď na široký rozsah osobitných požiadaviek: ľahkosť, odolnosť, spevnenie, filtrácia, spomalenie horenia, vodivosť, izolácia, pružnosť, absorpcia atď. Textilné materiály a technológie sú kľúčové inovácie, ktoré by mohli reagovať na rozličné spoločenské výzvy. Technické textilie sú dôležitým faktorom v ostatných odvetviach, keďže navrhujú a ponúkajú: alternatívne materiály: s nízkou hmotnosťou, pružné, mäkké, (multi)funkčné, odolné; nové technológie: pružné, stále, univerzálne; funkčné zložky: spoľahlivé, multifunkčné, nákladovo efektívne, ľahko použiteľné časti väčších technologických systémov a riešení. Európsky hospodársky a sociálny výbor v tomto svojom iniciatívnom stanovisku chce upriamiť pozornosť Európskej komisii a Európskeho parlamentu na hlavné faktory úspechu, ktoré je potrebné podporovať v záujme posilnenia rastu tohto sľubného odvetvia:

- na štátnej a európskej úrovni zaviesť jednoduché a účinné prostriedky na podporu a financovanie technologických a netechnologických inovácií;
- podporiť nevyhnutné úsilie, ktoré poskytuje pracovnej sile možnosť zvýšiť si kvalifikáciu a prispôbiť svoje zručnosti rastúcim trhom (zdravotníctvo, stavebníctvo, doprava, kozmetický priemysel...);
- začleniť do príslušných európskych výskumno-vývojových programov textilný prvok s cieľom podporiť nahradenie tradičných materiálov, ako sú oceľ a cement, udržateľnejšími textilnými materiálmi a podporiť výskum recyklácie týchto materiálov a rozvíjajúcej sa oblasti tzv. uhlíkového hospodárstva (CO₂ ako zdroj);

- zohľadniť vplyv akéhokoľvek zvýšenia energetických nákladov na podniky v EÚ s veľmi vysokou spotrebou energie, ktoré vykonávajú činnosť napríklad v oblasti netkaných a kompozitných materiálov;
- podporovať odvetvie, aby posudzovalo životný cyklus s cieľom preukázať environmentálnu udržateľnosť výrobkov.

3. CCM/107: **Sektory kultúry a tvorivej činnosti** v záujme rastu a zamestnanosti (oznámenie) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Podpora kultúrnych a tvorivých sektorov v záujme rastu a zamestnanosti v Európskej únii. COM(2012) 537 final CESE 2377/2012 fin Spravodajca: Antonello PEZZINI (sk. I – IT) Pomocný spravodajca: Nicola KONSTANTINO (kat. 2 – EL).

Kultúrne a tvorivé odvetvia sú v Európe dôležitým strategickým zdrojom: špičková kvalita a konkurencieschopnosť Európy v kultúrnych a tvorivých odvetviach sú výsledkom úsilia umelcov, autorov, tvorcov, profesionálov a podnikateľov, teda osôb s tradičným a inovatívnym talentom, ako aj s formálnymi a neformálnymi zručnosťami, ktoré je treba chrániť, podporovať a zhodnocovať. EHSV sa podľa svojho stanoviska domnieva, že vzhľadom na rastúcu úlohu kultúrnych a tvorivých odvetví v rozvoji európskeho hospodárstva a ich vplyvu na medzinárodnom poli je nutná strednodobá až dlhodobá stratégia, ktorá musí zabezpečiť: pevný a koherentný sociálny rozmer kultúrnych a tvorivých odvetví; uvoľniť celý potenciál vytvárania pracovných miest kultúrnych a tvorivých odvetví a zaručiť kvalitné zamestnanie v zmysle ochrany základných práv; nanovo definovať a prekvalifikovať existujúce odborné kvalifikácie; znížiť administratívnu a byrokratickú záťaž; sprevádzať proces reorganizácie a reštrukturalizácie pri plnom rešpektovaní práv a dôstojnosti osôb; podporiť štruktúrovaný sociálny dialóg o kultúrnych a tvorivých odvetviach; definovať vhodný európsky regulačný rámec; technologický rozmer s tvorivou pridanou hodnotou; rozmer územného dialógu s občianskou spoločnosťou; medzinárodný rozmer tvorivej a kultúrnej Európy; finančný rozmer s prístupom k úverom schopný podporiť iniciatívy odvetvia na vnútornom trhu a medzinárodných trhoch.

EHSV v stanovisku žiada Komisiu, aby podrobne kontrolovala uplatňovanie *acquis communautaire* na kultúrne a tvorivé odvetvia, najmä pokiaľ ide o príslušné pravidlá hospodárskej súťaže a aby sa už teraz začali konkrétne iniciatívy na boj proti neistej práci v kultúrnych a tvorivých odvetviach, na zabezpečenie rovnakých pracovných podmienok pre všetkých pracovníkov v týchto odvetviach.

4. NAT/597: **Dodržiavanie pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva.** Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1224/2009, ktorým sa zriaďuje systém kontroly Spoločenstva na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva. COM(2013) 9 final – 2013/0007 COD CESE 1637/2013 fin – 2013/0007 COD Spravodajca: Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE (sk. III – ES).

Vzhľadom na to, že bolo potrebné zosúladiť nariadenie (ES) č. 1224/2009 s novými pravidlami Zmlúv o fungovaní Európskej únie týkajúcimi sa prijímania rozhodnutí predložila Európska komisia návrh na zmenu a doplnenie tohto nariadenia, ktorým sa zaoberá predmetné stanovisko, pričom právomoci, ktoré sú udelené Komisii sa rozdelili na delegované a vykonávacie právomoci. Výbor sa však nazdáva, že vzhľadom na vysoký počet zmien nariadenia (ES) č. 1224/2009 by mal súčasný návrh obsahovať predbežný konsenzus s

členskými štátmi o obsahu a rozsahu všetkých navrhovaných zmien a doplnení. EHSV sa po analýze návrhu domnieva, že aspoň aspekty opatrení o:

- predbežnom hlásení a prekládke,
- schvaľovaní zmien v spôsobe a frekvencii poskytovania údajov Komisii o kvótach a rybolovnom úsilí,
- výnimkách pre niektoré flotily, pokiaľ ide o vyplňanie záznamov o predaji,
- prijímaní noriem pre plány nákladných lodných priestorov,
- určovaní oblastí rybolovu, na ktoré sa vzťahujú špecifické kontrolné a inšpekčné programy, by sa vzhľadom na ich význam nemali uplatňovať prostredníctvom delegovaných, ale vykonávacích aktov.

5. TEN/504: **Jednotné európske nebo II+** (prieskumné stanovisko na žiadosť Európskej komisie). CESE 12504/2012 fin. Spravodajca: Jacek KRAWCZYK (sk. I – PL).

Dokončenie projektu Jednotného európskeho neba (SES) je neoddeliteľnou súčasťou procesu zlepšovania konkurencieschopnosti a rastu európskej ekonomiky prostredníctvom ďalšieho posilňovania jednotného európskeho trhu. Cieľom SES je zlepšiť celkovú efektívnosť organizovania a riadenia európskeho vzdušného priestoru. Zahŕňa to znižovanie nákladov, zlepšovanie bezpečnosti a kapacity a znižovanie vplyvov na životné prostredie. Cieľom je vytvoriť európskym občanom lepšie, efektívnejšie a spoľahlivejšie podmienky leteckej dopravy. Výbor sa domnieva, že revízia súčasného legislatívneho rámca SES by sa mala zamerať nielen na inštitucionálny vývoj a lepšiu právnu zrozumiteľnosť, ale aj na posilnenie týchto prvkov:

- prvky zhora nadol, ktoré doplnia prístup zdola nahor,
- lepšie uplatňovanie včasnej a dôslednej implementácie iniciatívy SES prostredníctvom sankcií za nedodržanie predpisov,
- uvoľnenie doplnkových služieb ATM, ich otvorenie väčšej konkurencii a sile trhu,
- stanovenie cieľov, ktoré sa budú súčasne zameriavať na kvalitu služieb aj zlepšovanie účinnosti,
- väčšie zapojenie užívateľov leteckého priestoru.

EHSV sa domnieva, že vysoká úroveň bezpečnosti leteckej dopravy v EÚ by mala aj naďalej byť hlavnou prioritou. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby kroky potrebné na dosiahnutie hospodárskych cieľov ďalej podporovali rozvoj úrovne bezpečnosti.

6. TEN/502: **Nepriame zmeny využívania pôdy a biopalivá**. Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/70/ES týkajúca sa kvality benzínu a naftových palív a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2009/28/ES o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie. COM(2012) 595 final – 2012/0288 COD, CESE 2363/2012 fin – 2012/0288 COD. Spravodajca: M. Lutz RIBBE (sk. III – DE).

V zásade sa v predmetnom návrhu Komisia aj naďalej drží kritizovaného využívania palív z rastlinných materiálov v doprave, má sa však obmedziť využitie „konvenčných agropalív“ a prejsť na využívanie tzv. „moderných“ biopalív, ktoré by nemali so sebou prinášať riziko nepriamej zmeny využívania pôdy. Tieto biopalivá, ktoré Komisia definuje ako „moderné“, sú kvapalné palivá vyrobené napríklad z biogénneho odpadu/zvyškov alebo rias. Ich výroba by podľa Komisie mala byť podporovaná, pretože doteraz nie sú komerčne dostupné vo väčších množstvách. Stimuly sa majú vytvoriť tým, že pri započítavaní do 10 % podielu v doprave, čo je cieľ stanovený v smernici 2009/28/ES, zavážia moderné biopalivá väčšmi, než

konvenčné agropalivá. V prípade biopalív označených ako „moderné“, ktoré chce Európska komisia podporovať, však vidí EHSV nebezpečenstvo, že cenné potenciálne pohlcovače CO₂ (ako drevo, slama či lístie) by sa mohli použiť ako surovina na výrobu palív, čo by viedlo k zvýšeniu koncentrácie CO₂ v ovzduší.

V predložennom zmenenom a doplnenom znení smernice o obnoviteľných zdrojoch energie nevidí EHSV žiadny sľubný základ pre stratégiu s cieľom skutočne čo najviac obmedziť používanie fosílnych palív, zlepšiť bezpečnosť zásobovania Európy a prispieť k ochrane klímy. Vo všeobecnosti si EHSV vo svojom stanovisku všíma podstatný nesúlad medzi prístupmi Komisie v jednotlivých oblastiach politiky, ktorý musí byť urýchlene odstránený. Výbor vyzýva Komisiu, aby celkovo prehodnotila svoju politiku využívania bioenergie, najmä v oblasti dopravy. Zohľadniť by pritom mala skutočnosť, že plocha ako zdroj (a teda aj biomasa) je obmedzená, a tiež energetickú bilanciu a účinnosť jednotlivých druhov bioenergie (a teda aj rôznych potenciálov zníženia emisií skleníkových plynov), ako aj hospodárnosť. Väčšia pozornosť by sa mala venovať stratám energie v procesoch konverzie, mali by sa vyvíjať a podporovať alternatívy k spaľovacím motorom v sektore dopravy (ako elektromobilita alebo vodíkové technológie) a mala by sa vypracovať samostatná európska stratégia udržateľného získavania a využívania bielkovín a rastlinných olejov v Európe.

7. REX/371: **Politika EÚ pre Arktídu** zameraná na nové celosvetové záujmy v tejto oblasti – postoj občianskej spoločnosti (stanovisko z vlastnej iniciatívy). CESE 2179/2012 fin, Spravodajca: Filip HAMRO-DROTZ (sk. I – FI).

Strategický význam Arktídy značne stúpol a záujem o túto oblasť sa na celom svete zvyšuje. Z tohto dôvodu je nesmierne dôležité, aby EÚ čo najskôr sformulovala svoju politiku pre arktickú oblasť, aby sa mohla ako dôveryhodný a konštruktívny aktér a iniciátor podieľať na spolupráci v Arktíde. EÚ musí preukázať svoj záväzok, pokiaľ ide o arktickú oblasť a spoluprácu v nej. V prvom rade by sa pozornosť mala venovať severným častiam arktických členských štátov EÚ a upevneniu spolupráce s arktickými štátmi, predovšetkým so susednými európskymi krajinami (vrátane Grónska). Situácia si vyžaduje, aby EÚ disponovala komplexnou stratégiou pre Arktídu. Malo by sa posilniť postavenie Arktickej rady, ako aj postavenie EÚ v rámci tejto rady. Do arktickej spolupráce by sa mala v širokom rozsahu zapojiť občianska spoločnosť. Je potrebná väčšia otvorenosť a jasná snaha zlepšiť komunikáciu v rámci arktickej spolupráce. Verejná konzultácia, ktorú EHSV zorganizoval v severnom Fínsku (Rovaniemi) v spolupráci s Arktickým strediskom Laponskej univerzity, bola pre výbor veľkým prínosom. Cieľom výboru je prispieť k arktickej spolupráci a politike EÚ pre Arktídu a posilniť svoje väzby s občianskou spoločnosťou tejto oblasti.

8. CCM/106: **Stratégia pre udržateľnú konkurencieschopnosť sektora stavebníctva** (oznámenie). Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Stratégia pre udržateľnú konkurencieschopnosť sektora stavebníctva a podnikov podnikajúcich v tomto sektore. COM(2012) 433 final, CESE 2295/2012 fin, Spravodajca: Aurel Laurențiu PLOSCEANU (sk. I – RO) Pomocný spravodajca: Enrico GIBELLIERI (kat. 2 – IT).

Finančná kríza v roku 2008 a pokles hospodárstva v oblasti stavebnej činnosti, ktorý potom prišiel, vážne ovplyvnili sektor stavebníctva EÚ-27. Revitalizácia rastu bola zdržaná vypuknutím krízy štátneho dlhu v eurozóne a zavádzaním úsporných opatrení v mnohých členských štátoch. Obchádzanie pravidiel a povinností v sociálnej oblasti vedie k narušeniu

trhu v sektore stavebníctva. Preto je podľa stanoviska Výboru potrebné zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých, a to na základe dodržiavania existujúcich právnych predpisov a sociálnych podmienok platných v príslušnom hostiteľskom členskom štáte. Na dosiahnutie rovnakých podmienok sú však potrebné mechanizmy umožňujúce vymáhať uplatňovanie týchto predpisov.

Migrujúci pracovníci by mali mať nárok na minimálne sociálne podmienky a/alebo rovnaké zaobchádzanie, podľa podmienok a predpisov platných v hostiteľskom členskom štáte. Mali by byť zavedené mechanizmy vymáhania práva, ktoré v zmysle predpisov o migrujúcich pracovníkoch umožnia bojovať proti sociálnemu dumpingu a nerovnakému posudzovaniu. EHSV vo svojom stanovisku podporuje spravodlivé a vyvážené zmluvné podmienky, ktoré by mali platiť vo všetkých členských štátoch EÚ a mali by zahŕňať aj spoločnosti z krajín mimo EÚ, ktoré pôsobia na trhu v oblasti stavebníctva v EÚ. Podpora ekonomicky najvýhodnejšej ponuky (namiesto zásady najnižšej ceny), ako aj sústavné zamietanie ponúk s neobvykle nízkou cenou, sú základnými piliermi účinnej a spravodlivej hospodárskej súťaže.

9. TEN/508: Hospodársky dosah elektrizačných sústav napájaných rastúcim podielom **elektrickej energie z nestálych obnoviteľných zdrojov** (prieskumné stanovisko na žiadosť írskoho predsedníctva Rady EÚ). CESE 2599/2012 fin Spravodajca: Gerd WOLF (sk. III – DE).

Nad určitý podiel nestálych dodávok energie z obnoviteľných zdrojov v kombinácii energetických zdrojov je potrebné doplniť ďalšie prvky energetickej sústavy: rozšíriť prenosovú sústavu, vybudovať akumulčné zariadenia a záložné kapacity a snažiť sa o flexibilitnú spotrebu. Výbor preto odporúča, aby sa dôrazne podporoval vývoj a inštalovanie týchto chýbajúcich prvkov. Podľa stanoviska Výboru sa v tejto súvislosti musia starostlivo (nanovo) určiť pravidlá napájania energie z obnoviteľných zdrojov do siete, aby bola neustále zaistená bezpečnosť dodávok a aby výroba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov uspokojovala dopyt. Z toho vyplýva, že zvýšené využívanie technológií nestálych obnoviteľných zdrojov energie môže spôsobiť ďalší výrazný nárast nákladov na elektrickú energiu, a pokiaľ sa tieto budú prenášať na spotrebiteľov, mohlo by dôjsť k nárastu cien elektriny o význačný faktor. Ďalšie hospodárske následky tohto nárastu nákladov môžu mať jednak podobu potenciálneho zníženia konkurencieschopnosti európskeho priemyslu, a jednak väčšej záťaže hlavne sociálne slabších vrstiev obyvateľstva. Keďže sa okrem toho môžu nevhodnými dotáciami a stimulmi, ktoré sa v jednotlivých európskych krajinách rôznia, vyvolať dodatočné náklady, musí sa otvorene a transparentne diskutovať o celej problematike nákladov, vrátane stratégií využívania alternatívnych zdrojov energie, pričom by sa malo hovoriť aj o otázke externých nákladov rozličných energetických sústav a ich vzájomnej závislosti.

Záverčné odporúčanie: Za relevantnú implikáciu z uvedených stanovísk v období 489. zasadania EHSV podľa môjho náhľadu stanovisko **CCMI/106: Stratégia pre udržateľnú konkurencieschopnosť sektora stavebníctva** a to z dôvodu veľmi zlej situácie na slovenskom trhu práce v oblasti stavebníctva vrátane prekérnych foriem zamestnávania ako aj zlého stavu verejného obstarávania v tejto oblasti.